

Întâlnire Grup de lucru BIO4ECO
Abordarea eficienței energetice în clădirile publice din
Regiunea Centru. Soluții de finanțare și bune practici
29 MARTIE Alba Iulia

**POR Centru 21/027 - abordarea
propusa pentru finanțarea
proiectelor de creștere a EE în
clădirile publice**

Gabriela Tarau
gabriela.tarau@adrcentru.ro

Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

- **18% din suprafața totală construită de la nivel regional=clădirile publice** (spitale, școli, cu funcțiuni culturale, administrative etc)
- Deși reabilitarea energetică a acestor clădiri reprezintă o prioritate la nivel regional, datorită costurilor mari de realizare a acestor proiecte, ce implică intervenții de consolidare, precum și lucrări la sistemele de instalații din clădiri, **ritmul de reabilitare/consolidare și modernizare a acestor este lent**, inclusiv în municipiile reședințe de județ.
- **Infrastructura educațională cât și cea de sănătate** de la nivel regional prezintă **deficiențe structurale**, fiind necesare lucrări de reabilitare și consolidare a clădirilor precum și lucrări la sistemele de instalații din clădiri care să contribuie la reducerea consumului de energie și la creșterea performanței energetice a acestora

AGENȚIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALĂ
CENTRU

Regiunea CENTRU – eficiența energetică a fondului construit

14/03/2022

Nume prioritate/nr. Apel	Nr. Proiecte contractate	Valoare eligibila	Valoare totala
3.1.A - Apel 1	1	499,927.74	638,964.56
3.1.A - Apel 2	16	122,626,680.85	135,380,616.09
3.1.A - Apel 3	10	78,915,453.27	86,871,748.35
3.1.A Fotovoltaice	1	71,964,943.88	74,123,892.19
3.1.B - Apel 1	59	302,626,994.40	348,231,629.48
3.1.C	11	126,848,213.83	132,266,101.81
3.2 - Apel 1	10	389,465,630.09	439,035,995.11
4.1 - Apel 1	24	1,048,149,963.98	1,173,197,917.94
13-13.1 - Apel 1	37	637,953,571.18	699,246,189.09
TOTAL	169	2,779,051,379.22	3,088,993,054.62

703 mil lei valoare eligibilă/
777,5 mil lei val totală investitii
în EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

1,43 miliarde lei eligibil/1,6 mld
lei valoare totala investitii in
TRANSPORT URBAN DURABIL

În perioada 2014-2020, prin POR s-au realizat investiții în **eficiența energetică**, transport durabil, regenerare urbană, toate aceste investiții având impact asupra calității locuirii, calității vieții, mediului, au dus la utilizarea mai eficientă a energiei și reducerea GES

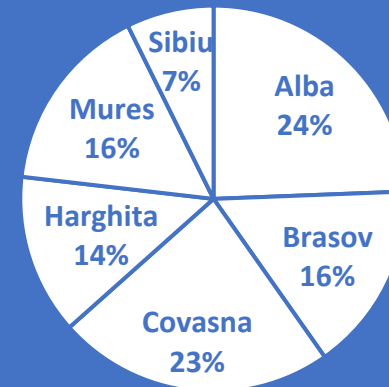

Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

Analiza portofoliului de proiecte

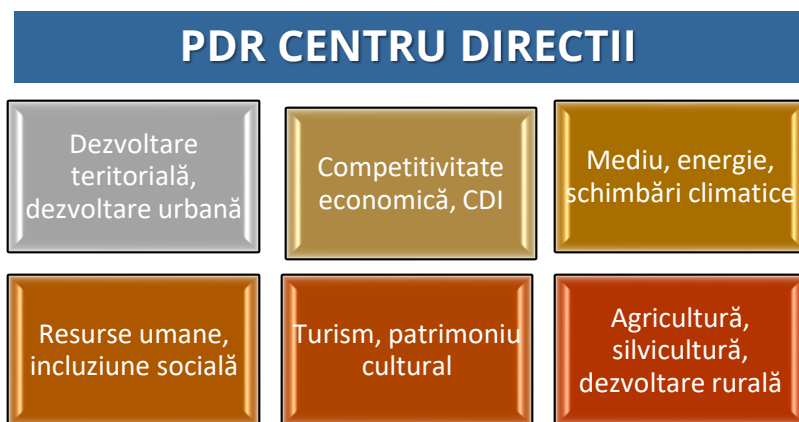

EFICIENȚA ENERGETICĂ

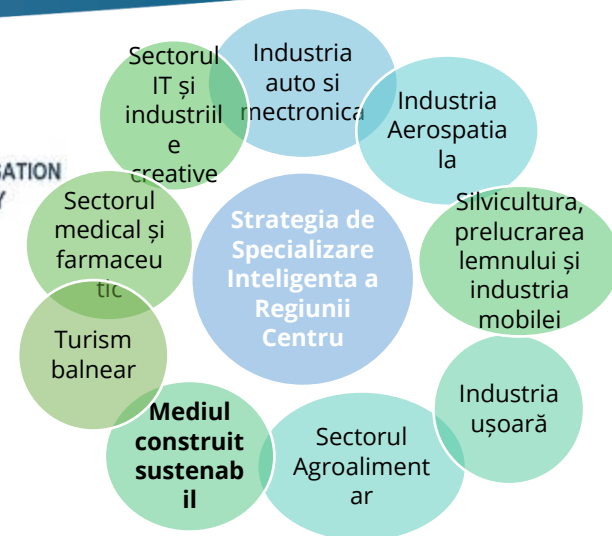

POR 2021-2027 - Centru

Continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii Centru

SMART
SPECIALISATION
STRATEGY

VIZIUNEA pentru 2027 Regiunea Centru să devină o regiune curată, atractivă pentru locuitorii săi și turism, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru exploatarea și utilizarea durabilă a resurselor să se afle în atenția fiecărui cetățean (Sursa PDR Centru 2021-2027)

Obiectivul global al Strategiei de Dezvoltare - Regiunea Centru să atingă în anul 2027 un nivel convergență economică de 70% față de media UE

AGENȚIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALĂ
CENTRU

POR 2021-2027 - Centru

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

Obiectiv: creșterea calității vieții locuitorilor din localitățile Regiunii Centru pe de o parte prin îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri publice și rezidențiale, iar pe de alta parte prin investiții în infrastructura verde și albastră și în valorificarea spațiilor degradate de la nivelul orașelor

OP 2. O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile

OS (b) (i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră - *renovarea energetică a fondului construit regional clădiri rezidențiale și clădiri publice și creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale, inclusiv locuințe sociale și a clădirilor publice. Intervențiile din domeniul eficienței energetice sunt în concordanță cu prioritățile europene și naționale stabilite prin PNIESC , SNRTL dar și cu cele stabilite în PDR Centru.*

OS (b) (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - *creșterea calității mediului din zonele urbane ale Regiunii prin investiții în infrastructura verde și albastră care să asigure creșterea suprafeței zonelor verzi și după caz, refuncționalizarea spațiilor urbane degradate/abandonate cu posibilitatea reincluderii acestora în circuitul social/economic.*

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE**

Operațiuni cu caracter orientativ incluse în POR CENTRU

• **sprijin** în vederea **asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice, măsuri de consolidare structurală**, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitatea la riscurile identificate, raportat la zona seismică, **măsuri privind reabilitarea/modernizarea** instalațiilor din aceste clădiri care să contribuie la reducerea consumului de energie și creșterea performanței energetice; măsuri ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor și ca parte a proiectelor, acțiuni complementare ce contribuie la îmbunătățirea performanței energetice și măsuri conexe investiției de bază;

+ măsuri ce vizează **întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică** (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES), ca parte a proiectelor

Nota! Intervenții în concordanță cu prioritățile europene și naționale stabilite prin PNIESC, SNRTL PDR Centru.

Programul Operațional Regional 2021-2027. AP 3, OS b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

INDICATORI

Prioritatea	Obiectiv specific	Indicator de realizare	Unitate de măsura	Milestone (2024)	Ținta (2029)
P3	OS b (i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită	mp	0	72600

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE**

- Tipuri de clădiri vizate: clădiri cu funcțiuni de sănătate, educație, culturale și administrative, care ocupă circa 18% din suprafața totală construită de la nivel regional.
- **Alocare totală: 76.617.000 euro (FEDR)**
- **Categoriile de beneficiari:**
 - **Autoritățile și instituțiile publice locale:** UAT-uri din Regiunea Centru (UAT județ, municipiu reședință de județ, municipiu, oraș, comună) definite OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare
 - **Instituțiile publice și serviciile publice organizate ca instituții publice de interes local sau județean** (finanțate din bugetul local), aflate în subordinea UAT, definite cf OUG nr. 57/2019, Legii nr. 273/2006.
 - **Universitățile publice**
 - **Autorități publice centrale ce dețin clădiri in Regiunea Centru**
 - **Parteneriatele** între acestea, în conformitate cu prevederile legale, cu respectarea condiției ca în cazul autorităților și instituțiilor publice locale partenerii să aparțină aceluiași județ;

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE**

• Aspecte de reținut

- 1. AMPLOAREA RENOVARII** – renovare moderată /renovare aprofundată, reducerea consumului cu minim 40%
- 2. PRIORITIZAREA** - renovarea clădirilor de la nivel regional se va face prioritarizat, pe baza unor criterii cumulative, de natură tehnică, economică și social;
Prioritizarea regională va avea în vedere obiectivele SNRTL, nevoile regionale și prioritățile identificate în PDR Centru pentru perioada 2021-2027 => prioritizarea se va face în funcție de consum, performanță energetică și tipul utilizatorilor.
POR Centru 2021-2027 va sprijini cu prioritate proiectele ce vizează clădiri de **utilitate educațională** și **medicală**, urmate de **clădiri socio -culturale și cu funcțiuni sportive** și ulterior de clădiri administrative ale autorităților publice și clădiri aparținând instituțiilor publice ale autorităților centrale.
Prioritizarea la nivel regional se va face în funcție de **gradul de utilizare a clădirilor** și de **amplouarea renovării**.
- 3. MONITORIZAREA** – intervențiile selectate pentru finanțare vor fi monitorizate pe tot parcursul proiectului, de la selecție până în etapa post-implementare - monitorizări ale principalelor caracteristici ale clădirilor propuse pentru reabilitare și consolidare

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE**

- **Aspecte de reținut**

- 4. CONSOLIDAREA STRUCTURALA** –măsurile de consolidare structurală vor fi corelate cu zonele seismice, iar intervențiile ce vor include acest tip de lucrări vor fi însoțite de analize cost-beneficiu privind utilizarea lor pe termen lung.
- 5. ELIGIBILITATEA MONUMENTELOR ISTORICE** - măsurile de renovare vor fi corelate cu analize/expertize ce vor stabili necesitatea intervențiilor în relație cu principiile conservării și restaurării monumentelor istorice și cu necesitatea utilizării contemporane a acestora, fiind însoțite avizele autorităților competente din domeniul conservării monumentelor.
- 6. PROPRIETATEA CLĂDIRII** - **Imobilul/imobilele care fac obiectul proiectului, implică execuția de lucrări de construcții, îndeplinește/ îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:**
 - ✓ să fie libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului,
 - ✓ să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești,
 - ✓ să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE - ACTIUNI SPRIJINITE**

Acțiunile sprijinite în cadrul acestei operațiuni vizează:

- I. **Măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirilor publice**
- II. **Măsuri conexe care contribuie la implementarea proiectului** pentru care se solicită finanțare - în corelare cu Strategiile de renovare și de risc seismic, prin POR 21/27 se prevede creșterea procentului eligibil pentru măsurile conexe - consolidarea structurală, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitatea la riscurile identificate, raportat la zona seismică, *măsuri privind reabilitarea/modernizarea instalațiilor electrice, apă și încălzire și alte măsuri care contribuie la reducerea consumului de energie și creșterea performanței energetice.*

Procentul eligibil aferent măsurilor de consolidare și alte măsuri conexe vor fi corelate cu gradul de renovare aplicat:

- a. **pentru proiectele unde reducerea consumului de energie este peste 60%**- procentul de cheltuieli eligibile măsuri de consolidare și conexe va fi de **30%**
- b. **pentru proiectele unde reducerea consumului de energie este între 40%- 60%**- procentul de cheltuieli eligibile măsuri de consolidare și conexe va fi de **20%**.

*Pentru evidentiere se
recomanda
DEVIZE PE OBIECT
DISTINCTE*

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

I. Măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirilor publice

I.1. LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII ȘI INSTALAȚII :

I.1.1. Lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii

Exemple:

- **izolarea termică a fațadei – parte vitrată**, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente (inclusiv a celei aferente accesului în clădirea publică) cu tâmplărie termoizolantă cu performanță ridicată dotată, după caz, cu dispozitive/fante/grile pentru ventilarea spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele interioare de anvelopă; închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapeșilor
- **izolarea termică a fațadei – parte opacă**, în care se pot cuprinde termoizolarea terasei, respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante, după caz; înlocuirea învelitorii cu o soluție alternativă, în măsura în care este justificată printr-o performanță termică superioară, care ar contribui la creșterea performanței energetice a clădirii (îmbunătățirea izolării și inerției termice);
- **izolarea termică a planșeului peste sol/subsol, a pereților subsolului** (când acesta este utilizat/încălzit pentru desfășurarea activității) **sau a podului existent al clădirii** (când acesta este utilizat/ încălzit pentru desfășurarea activității), **izolarea termică a pereților interiori**, conform soluției tehnice, în cazuri argumentate tehnic și arhitectural;

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

I.1.2. Lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire/a sistemului de furnizare a apei calde de consum;

Exemple:

- **repararea/înlocuirea instalației de distribuție** între punctul de racord și planșeul peste subsol/canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei;
- **repararea/înlocuirea cazanului și/sau arzătorului din centrala termică proprie, repararea/înlocuirea centralei termice proprii, în scopul creșterii randamentului și al reducerii emisiilor echivalent CO₂**, cu condiția ca energia termică/electrică produsă să fie utilizată exclusiv pentru clădirea/clădirile care sunt deținute de solicitant, amplasate în același perimetru/parcelă/adresă a solicitantului, inclusiv pentru clădirea/clădirile care nu face/fac obiectul proiectului;
- înlocuirea/dotarea cu corpuri de încălzire cu radiatoare/ventiloconvectoare;
- **montarea/repararea/înlocuirea instalației de distribuție a agentului termic pentru încălzire și apă caldă de consum**, inclusiv de legătură între clădirea/clădirile eligibile care face/fac obiectul proiectului și clădirea tip centrală termică;
- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic - încălzire și apă caldă de consum, inclusiv zonarea (control zonal) și echilibrarea instalațiilor termice, montarea de robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/canal termic în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă;
- **montarea debitmetrelor pe racordurile de apă caldă și apă rece și a contoarelor de energie termică**, inclusiv cele dotate cu dispozitive de înregistrare și transmitere la distanță a datelor.

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE - ACTIUNI SPRIJINITE**

I.1.3. Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și/sau termice pentru consum propriu

Exemple:

- **Instalarea**, după caz, a **unor sisteme alternative de producere a energiei**: sisteme descentralizate de alimentare cu energie utilizând surse regenerabile de energie, precum instalații cu captatoare solare termice sau electrice, instalații cu panouri solare fotovoltaice, microcentrale care funcționează în cogenerare de înaltă eficiență și sisteme centralizate de încălzire și/sau de răcire, pompe de caldură, schimbătoare de caldura solare, recuperatoare de căldură, în scopul reducerii consumurilor energetice din surse convenționale și a emisiilor de gaze cu efect de seră etc.

Sistemele de producere a energiei utilizând surse regenerabile pot fi montate, conform soluției tehnice, pe clădire sau în apropierea acesteia, cu condiția ca acestea să se afle pe imobilul (teren sau clădire) aflat în proprietatea publica/administrarea solicitantului

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

I.1.4. Lucrări de instalare/reabilitare/ modernizare a sistemelor de climatizare și/sau ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior

Exemple:

- ventilare naturală organizată sau ventilare hibridă (inclusiv a spațiilor comune), repararea/refacerea canalelor de ventilație în scopul menținerii/realizării ventilării naturale organizate a spațiilor ocupate;
- repararea/înlocuirea/montarea sistemelor/echipamentelor de climatizare, de condiționare a aerului, a instalațiilor de ventilare mecanică cu recuperare a căldurii, după caz, a sistemelor de climatizare de tip „numai aer” cu rol de ventilare și/sau de încălzire/răcire, umidificare/dezumificare a aerului, a sistemelor de climatizare de tip „aer-apă” cu ventiloconvectoare, a pompelor de căldură, după caz;
- instalarea, în cazul în care nu există, sau înlocuirea ventilatoarelor și/sau a recuperatoarelor de căldură, dacă prevederea lor contribuie la creșterea performanței energetice a clădirii

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE - ACTIUNI SPRIJINITE**

I.1.5. Lucrări de reabilitare/ modernizare a instalațiilor de iluminat in clădiri

Exemple:

- reabilitarea/ modernizarea instalației de iluminat prin înlocuirea circuitelor de iluminat deteriorate sau subdimensionate;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, inclusiv tehnologie LED
- instalarea de corpuri de iluminat cu senzori de mișcare/prezență, acolo unde acestea se impun pentru economia de energie

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

I.1.6. Sisteme de management energetic integrat pentru clădiri și alte activități care conduc la realizarea obiectivelor proiectului.

Exemple:

- montarea unor **sisteme inteligente de contorizare**, urmărirea și înregistrarea consumurilor energetice, și/ sau, după caz, instalarea unor **sisteme de management energetic integrat**, precum sisteme de automatizare, control și/sau monitorizare, care vizează și fac posibilă economia de energie la nivelul sistemelor tehnice ale clădirii;
- înlocuirea/modernizarea lifturilor prin înlocuirea mecanismelor de acționare electrică a ascensoarelor de persoane, în baza unui raport tehnic de specialitate, precum și repararea/înlocuirea componentelor mecanice, a cabinei/ușilor de acces, a sistemului de tracțiune, cutiilor de comandă, trolieilor, după caz cum sunt prevăzute în raportul tehnic de specialitate
- montarea echipamentelor de măsurare a consumurilor de energie din clădire pentru energie electrică și energie termică: încălzire și apă caldă de consum (ex. montarea debitmetrelor pe racordurile de apă caldă și apă rece și a contoarelor de energie termică, exclusiv cele dotate cu dispozitive de înregistrare și transmitere la distanță a datelor);
- realizarea lucrărilor de racordare/branșare/rebranșare a clădirii la sistemul centralizat de producere și/sau furnizare a energiei termice;
- **implementarea sistemelor de management al consumurilor energetice**: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru gestionarea energiei electrice/gazelor naturale.

Nota! Lucrările de racordare/branșare/rebranșare a clădirii la sistemul centralizat de termoficare până la punctele de delimitare/separare a instalațiilor (locul în care intervine schimbarea proprietății asupra instalațiilor). Este necesar Avizul tehnic de racordare/branșare/ rebranșare favorabil al furnizorului de energie termică.

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

I.2. Dotări (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale)

Exemple:

- Achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv montajul utilajelor tehnologice și a utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora.
- Achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic.
- Procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare.
- Achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe, know-how sau cunoștințe tehnice nebrevetate.

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

II. Măsurile conexe care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (care nu conduc la creșterea eficienței energetice) includ lucrări de intervenție/activități aferente investiției de bază.

Construcțiile, instalațiile și dotările (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale) aferente măsurilor conexe pot cuprinde:

- măsuri de **reparații/ consolidare structurală** a clădirii în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, raportat la zona seismică,
- repararea/construirea acoperișului tip terasă/șarpantă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei, respectiv a sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice la nivelul învelitoarei tip șarpantă;
- refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție;
- repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura clădirii;
- repararea/înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și/sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/sau pluvială;
- crearea de facilități/ adaptarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități (rampe de acces) și alte măsuri suplimentare de dezvoltare durabilă;
- lucrări de recompartimentare interioară;
- procurarea și montarea lifturilor în cadrul unei clădiri prevăzute din proiectare cu lifturi (care are casa liftului, dar care nu are montate lifturile respective);
- lucrări specifice din categoria lucrărilor necesare obținerii avizului ISU/securitate la incendiu
- reabilitarea/ modernizarea instalației electrice, înlocuirea circuitelor electrice deteriorate sau subdimensionate;
- lucrări de înlocuire a tâmplăriei interioare (uși de acces și ferestre)
- lucrări de reabilitare a instalațiilor de fluide medicale (Instalații de oxigen);

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

NOTE !

- Toate măsurile de tip I trebuie să fie fundamentate, după caz, în raportul de expertiză tehnică și/sau în raportul de audit energetic, care apoi se detaliază în SF/DALI și proiectul tehnic.
- Pentru clădirile identificate ca monumente istorice măsurile de renovare vor fi corelate/fundamentate cu analize/expertize de specialitate ce vor stabili necesitatea intervențiilor în relație cu principiile conservării și restaurării monumentelor istorice și cu necesitatea utilizării contemporane a acestora, fiind însoțite avizele autorităților competente din domeniul conservării monumentelor
- Fiecare componentă (clădire) trebuie să propună lucrări de intervenții/activități din cadrul măsurilor de tip I însoțite, după caz, de lucrări de investiții/activități din cadrul măsurilor de tip II, în funcție de măsurile propuse prin auditul energetic/expertiza tehnică/ studii de specialitate în cazul monumentelor istorice.
- Pentru a fi eligibilă, o clădire trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: să nu fie încadrată în clasa I de risc seismic sau în clasa II de risc seismic și – dacă e cazul – să aibă finalizate lucrările de consolidare antiseismică la data depunerii proiectului

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea energetică a fondului construit regional - **CLĂDIRI PUBLICE – ACTIUNI SPRIJINITE**

NOTE !

- Toate proiectele vor respecta următoarele principii introduse de CE in noua perioadă de programare:
 - **EFICIENȚA ENERGETICĂ ÎNAINTE DE TOATE**, in contextul realizării obiectivului Uniunii privind neutralitatea climatică până în 2050 reprezintă la nivel de proiect, luarea de măsuri rentabile (cost-eficacitate) privind eficiența energetică.
 - **IMUNIZAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE** - proces de prevenire a vulnerabilității infrastructurii la potențialele efecte pe termen lung ale schimbărilor climatice si are doua componente, una de atenuare a schimbărilor climatice si alta de adaptare la schimbările climatice. Informatii dispnibile [aici](#)
 - **A NU PREJUDICIA ÎN MOD SEMNIFICATIV (DNSH) *** din perspectiva relatiei pe care o are proiectul cu cele șase obiective de mediu - activitățile propuse prin proiect nu trebuie sa aiba efecte nocive asupra: atenuarii schimbărilor climatice, adaptarii la schimbările climatice, utilizarii durabile și protejarea resurselor de apă, economiei circulare, deșeuri și reciclarea acestora, prevenirea și controlul poluării, biodiversității și a ecosistemelor.
- Atenție deosebită problemelor de mediu - **corelare cu concluziile SEA** - <http://regio-adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/10/Raport-de-mediu-POR-2021-2027-Regiunea-Centru.pdf>

To be continued

Prioritatea 3-O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS (b)(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

LECȚII ÎNVĂȚATE

- **! CALITATEA STUDIILOR** în baza cărora se întocmesc documentațiile (studii geo, studii topo etc)
- **VALABILITATEA DOCUMENTELOR**
- **! AVIZELE/APROBĂRILE** necesare pentru monumente/clădiri amplasate în zone istorice; documentațiile vor avea în vedere recomandările din aceste
- **Proprietatea imobilului și terenului aferent investiției** – se vor avea documente de proprietate inclusiv pentru componentele sistemului (de exemplu pentru pompele de caldura amplasate pe un teren în imediată apropiere etc)
- **AUDIT ENERGETIC** – la început și la final – să poată fi realizat – clădiri funcționale – să fie clar și să evidențieze consumurile de energie actuale și propuse după implementarea proiectului.
- **EXPERTIZA TEHNICĂ**
- **Delimitarea clară a lucrărilor propuse** – se recomandă **utilizarea unor DO separate pentru măsurile conexe.**
- Pentru reducerea decalajelor propunere - Contractare **faza PT**
- **! Stabilirea unor indicatori realiști** ce pot fi îndepliniți și care pot fi **cuantificabili**
- **FAZA DE IMPLEMENTARE:**
- **Lansarea procedurilor de achiziție în lunile 1, 2 de implementare; desemnarea unei echipe cu experiență în derularea procedurilor similare de achiziție/contractarea unor consultanți externi pe achiziții**
- **Respectarea** calendarului de activități și a graficelor de rambursare

Întâlnire Grup de lucru BIO4ECO

Abordarea eficienței energetice în clădirile publice din Regiunea Centru.
Soluții de finanțare și bune practici

29 MARTIE Alba Iulia

FOCUS GROUP

**POR Centru 21/027 - abordarea
propusa pentru finanțarea
proiectelor de creștere a EE in
clădirile publice**

FOCUS GROUP

POR Centru 21/027 - abordarea propusa pentru finanțarea proiectelor de creștere a EE in clădirile publice

Discuții libere privind activitățile propuse pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru

Vă invitam să vă exprimați părerea!

Pentru informații suplimentare:

- ❖ https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/
- ❖ <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>
- ❖ <http://www.adrcentru.ro/catalog-surse-finantare/>
- ❖ <http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>

19 NOV. 2021
Invitație eveniment online FINANCING INFO MONDAY | 22.11.2021

TOATE NOUATILE >

- IMPLEMENTARE POR 2014-2020**
 - Ghiduri deschise depuneri
 - Ghiduri lansate spre consultare
 - Ghid general
 - Situație proiecte depuse
 - Situație proiecte contractate
 - Lista beneficiari contracte
 - Instrucțiuni AMPOI
 - Analiza proiectelor contractate - ROREG
- DOCUMENTE DE PLANIFICARE SI PROGRAMARE**
 - Planul Regional de Dezvoltare 2014-2020
 - Portofoliu de proiecte
 - Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru
 - Documente de programare europene și naționale
- REGIO 2021-2027**
 - Structura POR 2021-2027
 - Portofoliu de proiecte
 - Documente strategice regionale: POR și RIS
 - Aspecte naționale privind Programarea 2021-2027
 - Obiectivele de politică europeană și propunerile de regulamente
 - Documente suport
- INFORMATII UTILE**
 - Solicitare informații
 - Date contact ADR Centru
 - Lista firme de consultanță
 - MySMS 2014
 - Informații legislative
 - Politica de confidențialitate a datelor

Regio

AGENȚIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALĂ
CENTRU

Contactați-ne

ADR Centru
Departamentul de Politici Regionale
Serviciul de Cooperare Externă/Dezvoltare Proiecte

Str. Decebal Nr. 12, Alba Iulia

Telefon: (+40) 258 - 818616

Fax: (+40) 258 - 818613

E-mail: office@adrcentru.ro

PROMO BIO

 i4FOOD
Interregional Cooperation For Competitive
and Sustainable Regional Food Industries

 **COLOR
CIRCLE**
Interreg Europe

 BIO4ECO
Interreg Europe

 **AGENȚIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALĂ
CENTRU**